

Een morele draai om de oren

Door: Monique van den Broek **KORTENHOEF**

Wie afgelopen zondagochtend in het kleine kerkje van Kortenhoef dacht in de zachte armen der filosofie te belanden, keek waarschijnlijk lelijk op de neus; Filosoof en auteur Désanne van Brederode hield de toehoorders een fikse spiegel voor tijdens de Nesciolezing.

We zijn allen verantwoordelijk.

Om met haar eindconclusie te beginnen; we zijn als individu zelf verantwoordelijk voor de wereldproblematiek. Een stevige retoriek waar geen speld tussen te krijgen was. Na een welhaast ontroerend muzikaal intro, verzorgd door Annemiek Boot (piano) en Anoek Brokaar (viool) stak Van Brederode van wal. Met een flink aantal voorbeelden wierp zij vragen op die tot deze eindconclusie leidden.

Songfestival tijdens oorlog

Een greep uit de vragen die zij ons stelde; 'Waarom verbonden wij het songfestival aan de oorlog in Oekraïne, maakten we er een strijdbaar feest van? Waarom niet besluiten tot soberheid, tot vrede een feit is? Kon het geld niet zinniger besteed worden? Is de bakker, die tompoezen bakt met Oekraïense vlaggetjes, bezig met oorlog? Of met feest? En waarom pas in 2022 aandacht voor Oekraïne, terwijl Poetin in 2015 al de Krim inlijfde? Waar waren toen de demonstranten en vlaggen in Nederland?'

Ook vroeg van Brederode zich af waarom Oekraïense burgers, die molotovcocktails op straat stonden te maken tegen de tanks van Poetin, door ons als helden werden gezien. Terwijl burgers in Syrië, die precies dezelfde cocktails op straat maakten tegen diezelfde tanks van Poetin, als terroristen werden beschouwd.

Het toe-eigenen van trauma's

Volgens Van Brederode vindt er een vervlakking plaats in het omgaan met leed, waarbij mensen de vrijheid nemen hun tegenslagen te vergelijken met bijvoorbeeld het leed, ontstaan in oorlog. Ze noemt als voorbeeld de demonstranten die, tijdens de coronalockdowns, in concentratiekampkledij, met jodensterren op de borst, door de straten van Nederland liepen. Ze werpt de vraag op of we tegenwoordig niet te makkelijk spreken van een trauma.

Media

Ook bij de media zet de filosoof haar vraagtekens; de kijkcijfers, de likes en clickbaits bepalen steeds meer de inhoud, volgorde en diepgang van de nieuwsitems. Waarbij de verhoudingen nogal eens zoek raken; waarom krijgt een jonge influencer die lijdt onder aandacht of kritiek, meer zendtijd dan een Syrische burger die net zijn familie is kwijtgeraakt tijdens een bombardement?

Zoals Van Brederode het zelf aangeeft; het is Poetin niet te verwijten, het is ons te verwijten. Wij als individu bepalen de kijkcijfers. En dus waar de aandacht naar toe gaat.

* Om technische redenen staat de mooie foto uit de krant er niet bij.